

ÅRSPLAN 2025-2026

TUFTEN BARNEHAGE

TUFTEN BARNEHAGE

Arne Garborgs vei 15

3160 STOKKE

Tlf: 99 01 53 50

Kristin.Hove-Odegard@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

INNHold

1.	fakta om barnehagen	4
2.	hva er en årsplan	5
3.	barnehagenes overordnede mål	5
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	5
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) –	
	kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	6
4.	barnehagens innhold	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
	barnehagen skal fremme danning	9
	barnehagen skal fremme læring	9
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	10
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	11
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	12
	barnehagens arbeid med samisk kultur	13
	barnehagens arbeid med mangfold	13
5.	Spesielle innsatsområder for vår barnehage	14
6.	tenk sammen	18
7.	medvirkning i planleggingsarbeidet	19
	barneperspektivet	19
	foreldreperspektivet	20
8.	planlegging, vurdering og dokumentasjon og progresjon	22
9.	overganger	23
	ny i barnehagen	23
	overganger innad i barnehagen	23
	overgang barnehage - skole	24
10.	viktige datoer og merkedager	25

FORORD

Mangfold og stolthet

Vi ønsker å rette et særlig fokus mot mangfold og stolthet i dette barnehageåret, verdier som er grunnleggende for barns utvikling og vår felles framtid. Barnehagen er et viktig sted for å skape trygge, inkluderende fellesskap hvor alle barn blir sett, hørt og verdsatt, uavhengig av bakgrunn, kultur, kjønn eller funksjonsevne.

Norsk barnehagepolitikk er sterkt forankret i FNs barnekonvensjon og er en sentral del av norsk lov og sikrer barns rettigheter, inkludert retten til omsorg, medbestemmelse, beskyttelse og utdanning. I vårt pedagogiske arbeid med mangfold legger vi stor vekt på demokrati, hvor barn får oppleve medbestemmelse og lære at deres stemme har betydning. Gjennom anerkjennende pedagogikk møter vi barna med åpenhet og nysgjerrighet, og vi skaper rom for ulike perspektiver og erfaringer. Anerkjennelse er en nøkkel til barns selvfølelse og identitet, og vi ønsker at hvert barn skal være stolt av seg selv og den de er.

Barnehagens praksis skal bygge på respekt, både for enkeltbarnet og for fellesskapet. Dette innebærer å gi barna verktøy til å forstå og verdsette forskjeller, samt å møte hverandre med omtanke. Ingen barn er like og det skal de heller ikke være. Vi fremmer toleranse, ved å støtte barn i å utforske, undre seg over og akseptere ulike måter å leve og tenke på.

Gjennom lek, læring og gode samtaler skal barnehagen legge til rette for at barna får utvikle sin egen identitet samtidig som de lærer å respektere andres. Vårt mål er at barnehagene er et sted hvor mangfold feires og hvor alle kan være stolte av hvem de er.

Sandefjord kommunale barnehager har fått en ny visjon!

«Det handler om å leke! Livsmestring – glede – mangfold – inkludering – demokrati»

I Sandefjord kommunale barnehager har vi valgt denne visjonen fordi leken er selve kjernen i barns utvikling og læring. Gjennom lek utforsker barna verden, bygger relasjoner og utvikler livsferdigheter som er avgjørende for deres framtid.

Våre verdier – livsmestring, glede, mangfold, inkludering og demokrati – speiler det vi ønsker for hvert barn:

- Livsmestring: fordi barnehagen skal gi barn trygghet, motstandskraft og tro på seg selv
- Glede: fordi gode opplevelser gir trivsel og læringslyst
- Mangfold: fordi vi anerkjenner og verdsetter ulike erfaringer, kulturer og perspektiver
- Inkludering: fordi alle barn skal oppleve å høre til og bli sett
- Demokrati: fordi alle barns stemmer skal bli hørt, og de skal lære verdien av fellesskap og medbestemmelse.

Gjennom lek skaper vi en barnehagehverdag der alle barn får mulighet til å vokse, være nysgjerrige og utvikle seg i et trygt og inspirerende miljø.

Vi ser frem til et år fylt med glede, vennskap og utvikling – sammen med dere!

Vennlig hilsen Annemarte Meland Bekkevold

Seksjonsleder barnehage

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Tuften er en kommunal barnehage som ligger i Stokke krets. Den ligger landlig til rett i nærheten av Stokke sentrum. I forlengelse av barnehagens uteområde har vi et friluftsområde med spennende turmuligheter. Barnehagen har 4 avdelinger med barn fra 1-5 år. Antall barn i barnehagen er 67 barn. Navnet Tuften har tilknytning til Arne Garborg, hans liv og virke den tiden han bodde i Stokke fra 1896 til 1897. Arne og Hulda Garborg fikk en gutt de kalte "Tuften". De bodde på Myhre gård. Så når vi tenker Tuften, kan vi assosiere til en liten gutt på åtte år, som levde her sammen med sine berømte kunstnerforeldre.

Tuften barnehagen er partnerbarnehage for Universitetet i Sørøst-Norge, barnehagelærerutdanningen.

Felles visjon for alle Sandefjords kommunale barnehager er

«Det handler om å leke!»

Felles verdier som tilknyttes visjonen er: glede, livsmestring, mangfold, demokrati og inkludering.

I Tuften ser vi på lek som barnas måte å være i verden på, og absolutt alt er mulig i lekens verden. Hvordan vi i personalet ser på lek, forstår leken, har innvirkning og responderer på barns lek blir beskrevet gjennom hele vår årsplan.

Alle barn har rett til en god barndom. Mestringsglede og gruppetilhørighet skal gi hvert enkelt barn tro på seg selv. Livet er fullt av muligheter og utfordringer. I Tuften utfordres barna til å si hva de mener, komme med ideer, ta valg, være i fokus og utfolde seg. I vår barnehage vil vi at barna møter undring, glede, humor, galskap og kreativitet som gjør at de tør å være spontane og ta en sjanse en gang iblant.

2. HVA ER EN ÅRSPLAN

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage vil omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagens årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, dannelse og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

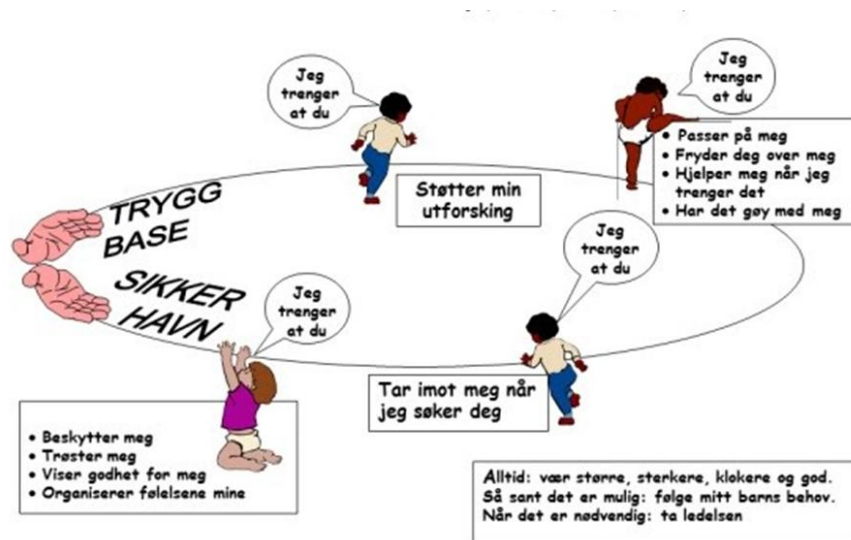
Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

I Tuften barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å:

Vise barn omsorg ved å engasjere oss i det barna er opptatt av, være nære og trygge når barna trenger trøst og støtte, være varme, rause og hjelpe barn til å finne løsninger. For at barn skal bli trygge og trives, er de avhengig av lyttende og tilstedeværende voksne. Vår viktigste oppgave er derfor å være anerkjennende og omsorgsfulle ovenfor alle barn og å romme alle følelsene til barna og tone oss inn på barna. Vi bruker trygghetssirkelen som utgangspunkt, der de ansatte skal være barnas "trygge base". Vi er til stede, sitter på gulvet og er oppmerksomme på barnas interesser og behov. De kan alltid komme tilbake til et trygt fang når de trenger en ladestasjon, men vi er der også og støtter de til lek og utforskning. Det er særlig tydelig når ettåringen har sine første dager i barnehagen, men er like viktig for 4 åringen. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer og rom for meningsfylte aktiviteter.

Barn viser også mye omsorg for hverandre. I Tuften ser vi på omsorg mellom barn som en viktig del av det psykososiale miljøet i barnehagen (Barnehageloven kap. 8). Vi legger til rette for og verdsetter god omsorg mellom barna. Det kan være en femåring som stryker hånden trøstende over ryggen på vennen som har falt og slått seg, 3 åringen som stolt åpner yoghurtlokket for en annen eller ettåringen som krabber bort for å finne kosen og gir den til toåringen som akkurat har sagt hade til pappa. Personalet trener på å være avventende i situasjoner, slik at barna får tid og rom til å utføre omsorg for hverandre uten at vi overtar. Barna skal oppleve at personalet tar ansvar for at alle barna har det bra, at vi trøster og hjelper når barn har behov for det, og at vi alle, både barn og ansatte har et felles ansvar for hverandre.

Det at personalet deltar aktivt i barnas lek, er opptatt av glede og humor, og fryder seg sammen med barna er forebyggende tiltak for nulltoleranse og forebyggende arbeid mot krenkelser (Barnehageloven kap. 8). Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.» (Barnehageloven §42).

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Tuften barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

Vårt mål er å gi barn et lekemiljø som vekker nysgjerrighet og lekelyst og som gir inspirasjon til lek. Et rom kan lages til et fengsel, neste periode en butikk og så videre til for eksempel en café eller sykehus. Vi tar hele tiden utgangspunkt i hva barn er opptatt av, men ser også stor viktighet i at vi voksne kommer med ny inspirasjon. Lekemiljøene inspireres også av prosjektarbeidene vi er i. Under tidligere prosjektperioder ble

hele barnehagen omskapt til et univers f. eks Askeladden på backpacking eller Svein og Olaf på eventyr (Frost). Lekne voksne som kler seg ut og gjør rare ting engasjerer barn og gir energi i gruppa. Vi i Tuften gjør dette ofte. Felles opplevelser hvor voksne også introduserer nye lekekarakterer gir humor, glede, latter, nysgjerrighet og felles referanser for alle barn. Når for eksempel Klatremus har vært i barnehagen blir alle kjent med han, vet hvordan han ser ut og hva han kan gjøre. Dermed kan alle også være med i en Klatremuslek uansett om du kjente han fra før eller ikke. For at alle skal kunne delta og inkluderes i lek er det avgjørende at vi voksne gir barna felles referanser.

En annen metode å vekke barns nysgjerrighet og lekelyst på er ved å legge ut fysiske spor. Dette bruker vi mye både ute, inne og på tur. Det kan for eksempel henge et brev på døra, en kiste bak haugen eller en vott i skogen. Da vekkes barns fantasi umiddelbart og fører til lek. Noen kan være sikre på at den kista tilhører Kaptein Sabeltann og starte sjørøverlek, mens andre mener den må være trollet sin og blir inspirert til å leke Bukkene Bruse. Vår oppgave som voksne er å støtte de idéer som trer frem. Målet er å være lekekloge voksne som kan delta i leken på barnas premisser, veilede i samspillet mellom barn og fokusere på at alle inkluderes i lek.

Vi er opptatt av å tilby barn ulike lekematerialer, som inspirerer til ulik type lek. I vår barnehage møter vi barn ut ifra deres interesser. Vi har udefinerbare materiale som kasser og rør, som kan brukes i all type lek og blir til det barnas fantasi vil. En dag brukes kassene kanskje til å bygge hytter og butikk, mens neste dag blir det garasje til bilene. Udefinerbare materiale setter ingen grenser for hva det kan brukes til og utfordrer barnas fantasi.

For de yngste barna er det særlig den kroppslige tumleleken som skaper lekefryd og fellesskap. Heia-heia leken der alle i flokk løper fra den ene siden av rommet til den andre med stor begeistring, samt rom for utforskning, oppdagelse og kreativitet gjennom kroppslig aktivitet og bruk av sansene. På liten side etterstreber vi at rommene og lekemiljøene er spesielt tilrettelagt for denne toddlerleken.

I Tuften barnehage er vi lekekloge voksne som:

- Har lekebrillene på, er pålogget og til stede her og nå
- Er på gulvet sammen med barna
- Er nysgjerrige og deltar aktivt i barnas lek
- Tilfører leken nye elementer og hjelper barn med å videreutvikle det de synes er gøy
- Observerer, veileder og inkluderer alle barn i lek
- Inspirerer til ny lek og bruk av fantasi
- Skaper spennende lekemiljøer
- Er tilgjengelig for barna og fordeler oss til det beste for barna ute og inne
- Legger til rette for variert lek og for lek i smågrupper

Dagsrytmen og organiseringen må gi rom for lek. Vi må ha en kritisk holdning til planer for å verne om leken. Vi skal gi leken gode vilkår; tid, rom, impulser og oppmerksomhet.

I Tuften mener vi at lek er viktig først og fremst fordi det er gøy og spennende å leke! Vi vil ha mer fantasi, lek, glede, galskap, spontanitet og magiske øyeblikk inn i barnehagen!

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Tuften barnehage fremmer vi danning ved å:

Danning er en prosess som går gjennom hele livet, vi vil alltid være i endring og utvikling. Vi er opptatt av hvordan vi møter det enkelte barn i deres dannelsesprosesser. Vi vil utfordre barna til å være aktører i eget liv ved å stille spørsmål som får barna til å tenke selv, undre seg og reflektere, finne egne svar og selv bidra til å tilegne seg sine egne kunnskaper og innsikt, slik at de kan fremme egne meninger og stå for det.

Danning handler om hvordan barna påvirker og påvirkes i samspill med mennesker i barnehagen, men også av lek og prosjekter med faglig innhold. Vi vil derfor skape en arena for danning ved å bidra til barns medvirkning, demokrati, lek og selv initiert virksomhet. Når det gjelder de yngste barna så kan kroppslige lekerutiner, som for eksempel hoderisting, bidra til å skape en felles forståelse som de hver for seg og sammen, bidrar til å konstruere gjennom sine handlinger.

Barnehagen er preget av mangfold og her får barna erfaringer med ulike kulturelle uttrykk og å være en del av et demokratisk fellesskap. Vi må vente på tur, dele, ta hensyn, lytte til andre og gi uttrykk for egne meninger. Kanskje er barnehagens visjon nettopp et godt bilde på hvordan vi arbeider med danning. "Det er to ting vi skal gi våre barn, det ene er røtter, det andre er vinger". Det å ha trygge røtter og kjenne tilhørighet til en gruppe og samtidig bli akseptert for den du er, er en viktig del av dannelsesprosessen. Og samtidig som røttene gror seg sterke skal vær enkelt kjenne sine styrker og muligheter for å kunne folde ut vingene sine.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Tuften barnehage fremmer vi læring ved å:

Vi ønsker at innholdet i vår barnehage skal vekke interesse og nysgjerrighet hos barna, og at deres initiativ og spørsmål blir tatt på alvor. Vi leter etter svar sammen med barna fremfor å presentere dem for vår sannhet. Tuften barnehage skal være en læringsarena der barn kan leke, eksperimentere, forske og bli

oppmuntret til å finne løsninger. Barna trenger utfordringer, støtte og bekreftelse i sine læringsprosesser, slik at lysten til å jakte på ny kunnskap ivaretas. Vi mener at barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer som gir mening for dem. Læring skjer i det daglige samspillet med andre mennesker, der barna selv er aktive deltagere. All form for læring har sitt utgangspunkt i kroppen, og barnet må derfor få bruke sin kropp og alle sine sanser gjennom ulike uttrykksformer. Barna oppdager noe som de blir opptatt av, noe som samler dem og det oppstår en møteplass for lek, læring og samhold.

Barn lærer når vi gjør ting levende, som for eksempel ved prosjektarbeid. Vi dramatiserer og legger ut spor. Et prosjektarbeid varer ofte over en periode på flere måneder. Vi har valgt å ikke stoppe et prosjekt til fordel for andre aktiviteter, men heller gjøre aktivitetene som en del av prosjektet. Ulike prosjekter gir ulikt rom for faglig innhold, og temaene og fagområdene vi fordyp oss i vil derfor variere fra år til år. Ved å bruke prosjektarbeid som metode for læring så arbeider vi helhetlig med et tema, ved å knytte alle fagområdene i rammeplan til prosjektet. De ulike fagområdene blir en naturlig del av barnehagens innhold gjennom et prosessarbeid med utforskning og fordypning.

Det fysiske miljøet inne og ute har stor betydning for barns læring. Barn lærer av å være sammen med hverandre og med de mulighetene som finnes i det fysiske miljøet som omgir dem. Fleksibilitet i materiale og miljø gir barna mulighet til å skape sine egne leke og læringsmiljøer. Ved å legge ut spor som inviterer til lek og læring, gir personalet næring til nysgjerrighet og utforskning. Det fysiske miljøet, både inne og ute, endres med utgangspunkt i barnehagens prosjekter for å støtte opp under opplevelsen av sammenheng og mening og bidrar til å skape nysgjerrighet og samtaler barna imellom.

Vi har et stort og variert uteområde med skog og knauser, grusbane, sykkelveier og gressplen, noe som gjør at barna stimuleres til å leke sammen å bruke sin kreativitet og fantasi i leken. I skogen på vårt uteområde forsker vi på naturen gjennom hele året, samt at vi bruker kroppen når vi klatrer, balanserer og øver oss på bevegelse i ulendt terreng.

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for å sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Tuften barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

For å fremme et inkluderende og trygt miljø for alle barn, jobber vi kontinuerlig med å styrke barns trivsel og trygghet i barnehagehverdagen. Verdiane fellesskap, inkludering og gjensidig respekt er grunnleggende for vår pedagogiske praksis, og skal prege alt arbeid med barna.

Personalet er tett på barna i hverdagssituasjoner og i lek, og vi legger stor vekt på å være gode rollemodeller. Vi hjelper, inspirerer og motiverer ved behov, og vår aktive deltakelse gir oss gode forutsetninger for å observere og fange opp situasjoner der barn trenger støtte eller veiledning – enten i relasjoner eller samspill.

Leken står sentralt i vårt pedagogiske arbeid. Gjennom prosjektarbeid legger vi til rette for en inkluderende arena hvor alle barn får mulighet til å være aktive bidragsytere i fellesskapet (se kapittelet om prosjektarbeid).

For å sikre at alle barn opplever et godt psykososialt miljø, arbeider vi helhetlig, langsiktig og systematisk med både miljø og kultur. Vi stiller oss kontinuerlig spørsmål som: Deltar alle barn i lek? Er det noen som holdes utenfor? Hvilke roller inntar barna, og hvordan påvirker disse rollene deres trivsel og utvikling? Dersom vi ser uheldige mønstre i samspillet, iverksetter vi egnede tiltak og følger opp med tett tilstedeværelse i leken.

Dersom et barn selv gir uttrykk for, eller vi som personale eller foresatte opplever, at barnet ikke trives eller føler seg utrygt, har vi klare plikter. Vi skal følge med på barnets situasjon, melde bekymringer, gjennomføre undersøkelser, sette inn nødvendige tiltak og utarbeide en skriftlig handlingsplan når det er påkrevd.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta eget behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Tuften barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap ved å:

Gjennom prosjektarbeid og lek ønsker vi å skape vennskap og fellesskap. Felles historie og felles referanser skaper et felles tredje der alle barn kan møtes i lek. Gjennom lek utvikler barna kreativitet og evne til å stole på sin egen skaperevne og fantasi (K. Robinson). Leken styrker tilhørighet, samhold, fellesskap og relasjoner. I leken kan barna uttrykke tanker, følelser og ønsker, spille roller, planlegge, diskutere, argumentere, håndtere konflikter, gå i relasjoner og lære av hverandre. Som Terje Melaas sier: «Lek er nøkkelen til de to viktigste skapene i barnehagen: vennskap og fellesskap.» Vi voksne i Tuften skal hver dag sørge for at alle barn i vår barnehage får de beste forutsetninger for å kunne oppleve dette.

Personalet i Tuften har ansvar for at alle barn får oppleve at de selv og alle i gruppen, er betydningsfulle for fellesskapet. Barnehagen skal fremme handlinger som motvirker avvising og mobbeatferd. Inkludering betyr at vi må endre helheten, slik at alle finner en plass der. Miljøet må tilpasse seg barnet, ikke motsatt.

- Alle barn skal få oppleve å være en del av et fellesskap.
- Personalet skal se hvert enkelt barn og bidra til at alle barna blir inkludert.
- Vi fokuserer på å løfte opp og fremme latter og spontanitet. Vi griper alle muligheter til å ha det gøy, tøyse og le. Dette er en verdi i seg selv.

- Vi voksne skal støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Vi støtter barn i å sette grenser for seg selv. Vi styrker deres selvhevdelse ved å oppmuntre de til å si nei hvis det er noe de ikke liker.
- Vi legger til rette for situasjoner hvor barn hjelper hverandre, for eksempel ved måltid, garderobe og lek. Å ha fokus på dette er med å stimulere barns opplevelse av å være viktig for hverandre.
- Vi skal sørge for å ivareta barn og foreldre fra andre kulturer, slik at de føler seg inkludert og verdsatt. Disse barna skal både være en del av vår felles kultur, og få vise fram og være stolte av sin egen.
- Gi gutter og jenter like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntre til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

I Tuften barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk ved å ha språkmiljø som fremmer glede og mestring. Alle barn skal bli lyttet til og personalet legger til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler. Språk danner grunnlaget for sosiale relasjoner, livsmestring og deltakelse i fellesskapet. Vi er bevisste på vår rolle som språklige forbilder og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn. Vi er også oppmerksomme på barns kroppslige kommunikasjon, og alt barnet uttrykker gjennom mimikk, lyder og blikk.

Å jobbe med lek og prosjektarbeid gir barna noe å samtale om og de får et felles ordforråd gjennom arbeid med tema, figurer, fortellinger, sanger og felles undring. Rom for lek i barnehagens hverdag styrker språkmiljøet like mye som aktiviteter tilrettelagt av personalet (Giæver, 2020). Vi legger til rette for at måltider, turer, aktiviteter, og samlingsstunder skal være en sosial arena med høytlesning, fortellinger, samtale og diskusjon.

Vi vektlegger gode samtaler, både mellom voksen og barn, og samtaler barn imellom. Vi ønsker at barna får erfaringer med språklige omgangsformer som å hilse på morgenen, vise interesse for hva andre forteller og stille spørsmål. Vi oppfordrer og hjelper barna til å bruke språket til å løse konflikter og forhandle.

I Tuften ønsker vi å være voksne med sans for humor og latter, og ønsker å skape et klima der det er høyt under taket for barnas egen humorutforskning. Vi vil at barna skal møte undring, glede, humor, galskap og kreativitet som gjør at de tør å være spontane og ta en sjanse en gang iblant. I Tuften utfordres barna til å si hva de mener, komme med ideer, ta valg, være i fokus og utfolde seg.

Vi støtter og hjelper barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklige aktive, eller som har sen språkutvikling.

I personalet ønsker vi å være bevisste på vår kommunikasjon og definisjonsmakt, slik at den er med på å fremme barnas tro på seg selv og mestring

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Tuften barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur ved å:

I Norge har samene en lang historie hvor deres kultur og levesett har blitt undertrykt. Det gjør det ekstra viktig å kunne løfte frem denne kulturen og skape stolthet rundt den. Balansegangen vi må være bevisst på er å synliggjøre det spennende og annerledes i den samiske kulturen uten å eksotifisere det.

I Tuften barnehage vil vi gi barna kjennskap til den samiske kulturen. Gjennom lek, aktiviteter og samlinger introduserer vi ulike elementer av samisk kultur, viser at samer lever av jakt, fangst og fiske og er nær natur i alle årstider. I tiden rundt den samiske nasjonaldagen blir barna blant annet kjent med det samiske flagget, nordlyset samiske fortellinger og eventyr, vi hører på samisk musikk og barna får ta og føle på reinsdyrskinn. Sammen baker vi og smaker på for eksempel ghakko, bidos eller andre matvarer som er sentralt i den samiske kulturen. Vi skaper lekemiljøer som er inspirert av samisk kultur og barna får prøve seg på å kaste lasso.

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Tuften barnehage er mangfold en verdi vi skal anerkjenne. Vi ser på mangfold som en styrke og en ressurs som beriker fellesskapet vårt. Hvert enkelt barn og familie bringer med seg unike erfaringer, språk, kulturer og perspektiver som vi ønsker å løfte frem i hverdagen.

Alle barn skal oppleve å være en viktig del av fellesskapet, og vi jobber aktivt med å fremme inkluderende holdninger og praksis i alt vi gjør. Gjennom lek, samtaler, prosjektarbeid og voksenrollen sørger vi for at alle barn blir sett, hørt og anerkjent for den de er. Personalet er opptatt av å møte barna med åpenhet, nysgjerrighet og respekt.

Som en del av vårt mangfoldsarbeid markerer vi FN-dagen i oktober, hvor vi synliggjør barns rettigheter og verdien av internasjonalt fellesskap. I juni har vi en egen Mangfolds- og stolthetsmarkering. Denne markeringen i juni er en del av sandefjord kommunale barnehager og vårt helhetlige arbeid med å skape et trygt og inkluderende barnehagemiljø, hvor alle barn og familier skal føle seg sett, anerkjent og respektert for den de er. Vi jobber kontinuerlig med å fremme likeverd og tilhørighet i både hverdagssituasjoner og planlagte aktiviteter. Gjennom samtaler, bøker, lek og undring gir vi barna rom for å utforske ulike

identiteter, familiekonstellasjoner, kulturer og livssyn – med utgangspunkt i barnas egne erfaringer og nysgjerrighet.

Ved å løfte frem mangfold som noe positivt og naturlig, legger vi grunnlaget for toleranse og respekt tidlig i livet. Personalet har en viktig rolle i å være bevisste rollemodeller og tilretteleggere for et miljø der alle barn får oppleve at deres bakgrunn og identitet har en plass i fellesskapet.

Barnehager er en del av samfunnet og skal gjenspeile og støtte opp om verdiene samfunnet står for. Å flagge med regnbueflagget signaliserer at alle barn og familier er velkomne og verdifulle. Gjennom barnehagens arbeid skal vi bidra med å øke forståelsen for at det er fint å være forskjellige.

Hva betyr dette for barna?

Gjennom barnehagens verdigrunnlag skal barn lære tidlig at:

- Det er trygt å være seg selv
- Det er plass til alle
- Vi respekterer ulikhet, og feirer mangfold
- Barnehagen skal være en trygg plass for alle hvor du er velkommen – akkurat som du er

I Tuften synliggjør vi kulturellt mangfold ved å:

- Benytte mangfoldet blant barn, foresatte og ansatte som en ressurs
- Arrangement i forbindelse med FN dagen, hvor vi fokuserer på andre kulturer
- Synliggjør flagg som er representert i barnehagen
- Har plakater som ønsker velkommen på ulike språk som er representert i barnehagen
- Har barnebøker på barnets språk tilgjengelig i barnehagen

5. SPESIELLE INNSATSOMRÅDER FOR VÅR BARNEHAGE

PROSJEKTARBEID

I Tuften brenner vi for LEK og PROSJEKTARBEID. De siste årene har vi hatt mange spennende prosjektarbeid – alt fra Hakkebakkeskogen, Alf Prøysen, Alice i Eventyrland og den kjempestore Pæra. Vi har to prosjektperioder i løpet av året og prosjektarbeidet blir den røde tråden som knytter mange av opplevelsene vi gir barna sammen. Målet med prosjektarbeid er å gi barn og ansatte felles opplevelser som knytter oss sammen. Gjennom disse opplevelsene har vi alltid noe å snakke om og det gir oss en felles historie. Vår historie. Dette er med å skape samhold og fellesskap og det gir inspirasjon til lek.

Vår måte å jobbe med prosjektarbeid på er å gjøre historier levende og leke de ut sammen med barna. Vi bruker mye dramatisering der karakterer fra prosjektet dukker opp i barnehagen og setter barna på sporet, gir de oppdrag eller deltar i lek med barna. Når vi ønsker å gi alle barna den samme opplevelsen, samles vi til det vi kaller «Kultur & gøy». Vi skaper lekemiljøer som er inspirert av prosjektet og tilfører utkleddingsklær og rekvisitter som skal gjøre det lett for barna å gå i roller og leke. Gjennom å gjøre historiene levende får barna felles erfaringer og referanser. Slik gir vi alle barna muligheter til å delta i lek

og komme med spennende innspill i leken. Målet er at alle barn skal oppleve seg som viktige bidragsytere i fellesskapet.

Vi har mange erfaringer med at denne måten å jobbe med prosjektarbeid på gir barna et felles lekenarrativ som bidrar til å støtte barna til rik og langvarig lek. Derfor mener vi at denne måten å jobbe med lek og prosjektarbeid er å jobbe med inkluderende fellesskap i praksis. Det er også en unik mulighet til å skape spennende opplevelser som vekker barnas nysgjerrighet og inspirerer til utforsking og læring. Når vi er i et prosjekt er vi opptatt av å ta barns medvirkning på alvor – hvis barna blir opptatt av noe kan vi gjerne fordype oss litt ekstra i det!

På vårhalvåret har vi et felles prosjekt for hele barnehagen. Da inviterer vi foreldrene til en workshop i barnehagen hvor vi samarbeider om å skape inspirerende lekemiljøer for barna, lage rekvisitter og utkleddingsklær. Det tette samarbeidet med foreldrene er en stor ressurs som betyr mye for oss.

Prosjektene er også med å gi impulser til og nysgjerrighet til de som jobber i barnehagen og ulike prosjekter gir ulik mulighet til å fordype seg i aktuelle temaer og fagområder. Målet er at barna i løpet av sin tid i barnehagen skal få et variert repertoar av ulike prosjektarbeid med seg i sin kulturelle barnehagesekk. Men det aller viktigste målet vårt når vi jobber med prosjekt, det er å gi barna inspirasjon i leken.

LEKEKLOKE VOKSNE

MÅL: HVORDAN BLI OG VIDEREUTVIKLE OSS SOM LEKEKLOKE VOKSNE?

Hvorfor tvilholder vi på lek som satsningsområde? Vi føler oss fortsatt ikke utlært og vi etterstreber hele tiden å utvikle oss som lekekloke voksne og gi barna de beste forutsetninger for rike lekemuligheter i barnehagen. Leken fremmer barns utvikling på alle områder: Intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt, samtidig som det er selve livet. Barn leker fordi det er gøy. Leken favner jo alt. Gjennom å satse på leken satser vi også på vennskap og fellesskap, utforsking og medvirkning, latter og glede, språk og fantasi.

Vi har et mål om at barna skal oppleve et spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring i barnehagen. Vi jobber hele tiden med å utvikle oss som lekekloke fagpersoner.

TRAFIKKSIKKERHET I BARNEHAGEN

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.»

I Tuften barnehage følger vi Trygg Trafikk sine kriterier for trafikksikkerhet i barnehagen:

- Det stilles krav til busselskap og drosjer om belte og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- Barnehagens ansatte kjører ikke med barnehagebarn i privatbiler.
- Ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer. (viser til rutinebeskrivelse – miljørettet helsevern).
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots eller buss.

Trafikkopplæring i barnehagen:

- Barna lærer enkle trafikkregler.
- På tur bruker barn og personalet alltid refleksvestar og vi etablerer tidlig gode vaner med å se seg for før vi krysser vei. Kommer det en bil roper vi «bilalarm» og da stopper vi og står stille langs kanten av veien til bilen har passert.
- I juni har barna på stor side sykkeldager der de kan ta med egne sykler – da har vi ekstra fokus på trafikkregler, bruk av sykkelhjelm og trafikkskilt.
- Ansatte i barnehagen har tidligere gjennomgått et kurs i regi av Trygg Trafikk.

Samarbeid mellom barnehage og hjem:

- Rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Det stilles krav til foreldre om å sikre barn på vei til og fra barnehagen.
- Foreldre involveres i barnehagens trafikksikkerhetsarbeid.

MILJØFYRTÅRN

Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. «Bruk og kast» samfunnet er en stor utfordring som både går utover naturressurser og

Miljøtrappa

gir enorme mengder søppel. Slik vi lever livene våre i dag har de fleste fjernet seg fra prosessen som gjør at vi ikke lenger har en grunnleggende forståelse for sammenhengen mellom natur, forbruk og miljø.

Med spørsmålet «Hvor kommer alt fra» tenker vi at vi kan ha mange spennende eksperimenter med ulike vinklinger for de ulike aldersgruppene. Dette handler om å gi barna en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Vi vil fokusere på sanseopplevelser og gode erfaringer i naturen. Vi ønsker å plante en bær- og frukthage i barnehagen. Gjennom denne tilnærmingen vil vi også få erfaringer med hvordan mennesket har utviklet teknologi for å ta i bruk naturen.

Miljøtrappa

Tuften barnehage tar utgangspunkt i miljøtrappa i vårt arbeid med bærekraftig utvikling. Vi tenker at for de yngste barna er det viktigste vi kan gjøre å gi barna gode opplevelser i naturen som gjør at barna blir glad i naturen. Hvis ikke barna er glade i naturen, hvorfor skal de da ønske å ta vare på den? Det gjør vi gjennom å gå på turer, leke og utforske i naturen og oppleve naturen som et sted det er godt å være! Vi undrer oss over natur, småkryp og dyr. Vi plukker søppel og med de eldre barna kan vi ha samtaler om å sortere søppel og hvorfor det er viktig å resirkulere. Vi er også opptatt av å gi barna erfaringer med hvor maten vår kommer fra og derfor har vi vår egen grønnsakshage hvor barna er med å så, vanne, og høste grønnsaker. Gradvis beveger vi oss oppover i trappa og gir barna en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling.

STANDARD FOR ET LIKEVERDIG OG TILRETTELAGT BARNEHAGETILBUD I SANDEFJORD KOMMUNE

Sandefjord kommune har utviklet en standard for å sikre et inkluderende og tilpasset barnehagetilbud for alle barn. Denne standarden bygger på fire hovedsatsingsområder:

- ❖ Inkluderende fellesskap – Alle barn skal føle tilhørighet og være aktive deltakere i barnehagens fellesskap.
- ❖ Språk og kommunikasjon – Barnehagen skal fremme barns språkutvikling og kommunikasjonsevner.
- ❖ Barnehagen som lærende organisasjon – Personalet skal kontinuerlig utvikle sin kompetanse for å møte barnas behov.
- ❖ Lek og læring – Lek skal være en sentral metode for læring og utvikling.

Tuften ser på de ulike områdene gjennom et helhetlig blikk, med utgangspunkt i utvalgte kjennetegn innenfor hvert av områdene:

Lek og læring:

- Personalet støtter samspill mellom barna og bidrar til å inkludere alle barn i fellesskapet.
- Personalet planlegger for leke- og læringssituasjoner ute og inne.

Inkluderende fellesskap:

- Mangfold er en integrert del av barnehagen og kommer til syne i årsplan og i barnehagens pedagogiske praksis.
- Personalet bidrar til å fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta.

Språk og kommunikasjon:

- Personalet har god kunnskap om barns språkutvikling og alderstypiske trekk
- Personalet skal gi barna varierte språklige opplevelser, erfaringer og utfordringer.

Barnehagen som lærende organisasjon

- Barnehagen som pedagogisk virksomhet – deling- og tilbakemeldingskultur
- Kollektiv kompetanseutvikling gjennom refleksjon og læringsprosesser satt i et system

FLEKS

Begrepet Fleks betyr Fysisk aktiv lek i Sandefjord barnehagene. Den 9. mai 2022 presenterte Helsedirektoratet nye anbefalinger om fysisk aktivitet. For barn under fem år har anbefalingene økt til 180 minutter daglig aktivitet. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Personalet skal være aktive, og bidra med tilrettelegging av fysisk aktivitet og kroppslig lek ut fra nasjonale føringer. De skal med andre ord bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner og holdninger (KD, 2017).

I Tuften barnehage vil vi:

- Sette barn i bevegelse på dagsorden
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet som utfordrer hele bevegelsesapparatet.
- Prioritere lek og aktiviteter gjennom hele dagen, både inne og ute.
- Utforme rom og uteområdet som kan påvirke barns lek og aktivitetsnivå
- Tilby variert bevegelse gjennom ulik materiell og regellek.

6. TENK SAMMEN

Tenk sammen er en arbeidsmåte i Sandefjord kommune som innebærer at alle som jobber med barn, unge og familier skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får enklere tilgang til på hjelp, bedre hjelp, og dermed få en større sjanse til å lykkes med å nå sine egne drømmer og mål. Dette innebærer et utvidet, tydelig og godt samarbeid om barnets beste med barnets familie og alle på laget rundt barnet. Dette betyr at vi skal samhandle på tvers og bygge gode rutiner og gode samarbeidsrutiner.

Tenk Sammen er Sandefjord kommunes helhetlige satsing for å sikre en god oppvekst for barn, unge og familier. Gjennom tverrfaglig samarbeid og felles verktøy, som Sammenfjordkassa, jobber kommunen systematisk for å møte barnas behov på en helhetlig måte.

I Tuften barnehage er vi aktive deltakere i dette arbeidet. Vi fordypet oss i boken *Se barnet innenfra* for å styrke vår forståelse av barnets perspektiv. Gjennom refleksjon over våre egne "blikk" og fokus på perspektivtaking og empati, utvikler vi vår evne til å møte hvert barn der de er, med medfølelse og åpenhet. Denne tilnærmingen fremmer et inkluderende fellesskap hvor alle barn føler seg sett, hørt og trygge – en forutsetning for læring og utvikling

I Tuften samarbeider vi tett med andre instanser ved behov:

- Barnehagen skal gripe tidlig inn hvis det foreligger mistanke om omsorgssvikt (samarbeid med barneverntjenesten)
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene sørge for hensiktsmessige tiltak til barn eller familie (Helsestasjon/PP-tjenesten)
- FLEKS: (Se satsningsområdet til barnehagen). Et samarbeid mellom barnehagene i Stokke, helsestasjon og fysioterapeut.
- Samkonsultasjon et møte mellom flere tjenester sammen med barnet/ungdommen/foresatte for å drøfte eventuell henvisning til oppfølgende tjeneste.
- Helsestasjon: Tettere samarbeid med helsesykepleier. Helsestasjon skal støtte foreldre i foreldrerollen og dermed bidra til å fremme barns helse. Helsestasjon har også tette bånd til barnehagen og er en god refleksjonspartner i spørsmål som omhandler helse/smitte m.,m
- Tenk sammen skal styrke arbeidet med tidligere innsats, bedre samhandling, inkluderende fellesskap og trygge relasjoner, og er grunnleggende for å nå KBUs overordnede mål: Alle barn og unge skal sikres en god oppvekst, og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

QR-kode til informasjon om Tenk Sammen

[Sandefjord - Tenk sammen - prosjektet](#)

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntret til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

I Tuften barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved å:

Barna i Tuften er de som vet best hvordan det er å være barn i vår barnehage. Hvert enkelt barn er ekspert på sitt liv, med sine tanker, meninger, følelser og opplevelser. Det er personalets ansvar at alle barn blir

møtt med respekt og at deres stemme blir hørt i fellesskapet. Vårt mål er at deres innspill og rett til påvirkning skal legge premissene for hvordan en barnehagehverdag ser ut. På denne måten vil hver og en ha innvirkning på dagen og livet basert på demokratiske spilleregler.

Det er en balansekunst at hvert barn skal medvirke inn i en større barnegruppe. Det krever tid, raushet og vilje til å skape noe sammen som har mening. Barns rett til medvirkning skal tilpasses alder, interesse og utvikling. Vi tar barna med på planlegging av prosjekter, lek, samlingsstund og aktiviteter, men måten vi jobber på vil være ulik for stor og liten side i barnehagen vår. Med de eldste barna kan vi for eksempel bruke tankekart, hvor alle får komme med muntlige innspill, mens hos de yngre må vi være lydhøre og observante på å lese kroppsspråket for å tolke deres ønsker og meninger.

For at barns medvirkning skal bli tatt på alvor, må vi som personale ha evnen og viljen til å kunne improvisere. En plan skal alltid ha rom for barns innspill og initiativ og for å gripe uforutsette muligheter som oppstår. Ved å være godt forberedt, kan vi innenfor de gitte rammene, finne veien vi vil gå sammen.

Vi ser leken som en viktig arena for erfaringer med medvirkning og demokrati. Leken skapes i samspillet mellom barna – der innspill tas imot, utvides eller avslås. Dette krever at barna forhandler, lytter til hverandre, samarbeider, tar initiativ og finner løsninger. Det er vårt ansvar å gi alle barn gode forutsetninger for å medvirke i leken i barnefellesskapet. Det krever nærhet til barnas lek. Noen ganger må vi gå inn og støtte og veilede slik at alle barnas stemmer blir hørt i lek.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

I Tuften barnehage ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid ved blant annet å:

Barnehagen skal være et inkluderende møtested der personalet og foreldrene har felles mål, nemlig å sikre barna en god barndom. I den daglige kontakten blir både små og store møtt med et "Hei" om morgenen. I bringe- og hentesituasjonen vil det være naturlig at vi kan gi hverandre nødvendig informasjon eller beskjeder. For å oppnå god samhandling kreves det gjensidig kommunikasjon. Vi ønsker, og er avhengig av, å ha et nært samarbeid med foreldre og foresatte. Samarbeidet må preges av gjensidig respekt, tillit og åpenhet. Begge parter må ta hverandre på alvor, og legge ulikheter og personlige forskjeller til side.

SAMARBEIDSSOMRÅDER

- Foreldremøte for nye foreldre i mai.
- Tilvenningsperiode ved oppstart, foreldre er sammen med barnet sitt de første dagene.
- Oppstart samtaler
- Foreldresamtaler to ganger pr. år, eller oftere ved behov.
- Foreldre deltar på foreldremøter og arrangementer.

- Skriftlig informasjon og månedsbrev til foreldre.
- Evaluering av barnehagens innhold, barnas trivsel og samarbeid med personalet.
- Foreldrenes arbeidsutvalg, FAU
- Samarbeidsutvalg, SU

QR-kode til foreldregruppe i Tuften på Facebook.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

” For å sikre samarbeid med barn og hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg” (Barnehageloven § 4).

Foreldreråd

Foreldrene sikres medvirkning gjennom deltakelse i foreldreråd, samarbeidsutvalg og foreldrenes arbeidsutvalg. Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen. Dette skal være et forum hvor foreldre møtes og diskuterer med hverandre. Foreldre skal velge representanter til samarbeidsutvalget (SU) for barnehagen. Vi har også opprettet FAU i barnehagen, etter modell fra skolen. FAU er med på å planlegge å gjennomføre arrangementer i barnehagen, og står ellers fritt til å arrangere treff for foreldre og barn.

Vi har foreldresamtaler, foreldremøter med tema, solidaritetsaksjon, workshop, lysfest temafest, dugnad og sommerfest der foreldre og personale møtes, og hvor det er gode muligheter for å bli kjent med hverandre som foreldre.

Månedsbrev, bilder, beskjeder og kalender med oversikt over aktiviteter deles i IST (App for samarbeid mellom barnehagen og foreldre).

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget består av representanter fra foreldre, de ansatte og eier. Foreldrerådet velger hver høst det antallet representanter som skal sitte i barnehagens samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal drøfte barnehagens ideelle grunnlag, og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehage og lokalsamfunnet. Samarbeidsutvalget skal godkjenne årsplanen for barnehagen. Styrer for barnehagen er sekretær, og har uttalerett, ikke stemmerett i saker som tas opp.

8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON OG PROGRESJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Tuften barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet og sørger for progresjon ved å:

	HVA	HVORDAN	HVORFOR	ARKIVERES/-FORM
F O R E L D R E	Den daglige samtalen	Personalet tar seg tid til samtale med foreldre/foresatte i levering- og hentesituasjon.	Utteksle relevant info. Spesielle opplevelser hjemme eller i barnehagen	Muntlig, evt. notere beskjeder til de andre på avdeling i avdelingsbok.
	Utviklings-samtaler	Tilbud om samtale hvert halvår.	Samtale om barnets utvikling innenfor styrker, mestring, trivsel og læring.	I sikker-sak, teams
	Foreldremøter	Årlig/Hvert halvår. Felles eller avdelingsvis.	Felles arena for info og dialog. Evt. eksterne foredragsholdere ved temabasert foreldremøte	Skriftlig referat som arkiveres og sendes på e-post til alle foreldre/foresatte.
	Evaluerings-tilvenning	Evaluerings av tilvenning på første foreldremøte på høsten.	Utgangspunkt for refleksjon vedrørende vår praksis.	Skriftlig referat sendes på e-post til foreldre/foresatte.
P E R S O N A L	Periodeplan	Evaluerings av forrige måned og dens mål, samt info og mål for kommende måned.	Informasjon om barnehagens innhold og mål.	Legges ut på IST. Arkiveres i barnehagens mapper.
	Praksis-fortellinger Skygging	Personalet bruker praksisfortelling og skyggesamtaler på personalmøter/avdelingsmøter. Utgangspunkt for refleksjon.	Synliggjøre praksis. Gir oss innblikk i hva barn er opptatt av og hva som gir mening for dem. Gir oss utgangspunkt i videre arbeid, samt utgangspunkt for ped. dokumentasjon	Arkiveres i permer. Blir brukt videre i planarbeid og til foreldresamtaler.
	Bilder/film	Ta bilder/film av barna og personalet i positive situasjoner, lek og aktiviteter.	Utgangspunkt for refleksjon og pedagogisk dokumentasjon.	Bilder henges opp eller deles på IST. Bilder vises i foreldrearrangementer.

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

I Tuften barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

Vi inviterer til foreldremøte for nye foreldre der vi forteller om barnehagehverdagen, betydningen av trygg tilknytning og drøfter forventninger til hverandre i grupper. God dialog med foreldrene er avgjørende for en god tilvenning i barnehagen

- Vi har en besøksuke før sommerferien. Dette er et tilbud hvor foreldre og barn kan komme på besøk i noen timer for å bli gradvis kjent med barnehagen sammen med en kjent og trygg voksen.
- Vi gir ut infoskriv i forkant av barnehageoppstarten. "Velkommen til Tuften barnehage" der det står tips til god tilvenning, hvordan foreldrene bør ta avskjed med barnet og annen informasjon om dagsrytme, måltider, bursdager m.m
- Vi oppfordrer foreldrene til å bruke god tid i barnehagen sammen med barna under tilvenningen. Da kan barna utforske barnehagen i tryggheten av at foreldrene er til stede de første dagene. I løpet av den første tiden har foreldrene en bli kjent samtale med pedagogisk leder på avdelingen.
- Vi er lydhøre for barnas og foreldrenes behov og ønsker den første tiden, og finner veien sammen. Alle er ulike og har ulike behov
- Hvert barn får en tilknytningskontakt som har hovedansvaret for tilknytning den første tiden. Enkelte ganger gjør vi endringer underveis hvis vi ser at barnet etablerer nærere relasjon til andre i personalet.
- Personalet er tett på barna, trygge, og tilstedeværende, slik at barnet skal oppleve barnehagen som et trygt og spennende sted. Vi leker, trøster, synger og gir spennende opplevelser.

[standard-for-tilvenning-i-barnehage hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://www.sandefjord.kommune.no/hjemmeside.pdf)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra liten side til storside:

- Vi har besøksdager på stor side i juni hvor barna blir kjent med rom, leker, aktiviteter og personal.
- Vi informerer foreldre i utviklingssamtalen om hverdagen og rutiner på stor side.

- Sammen med foreldrene tar barna med seg garderobebilde og kurven sin over til stor side.
- Vi prøver å få til en så god overgang som mulig. Enten ved at ett personal fra liten side følger barna over til stor side, eller at ett personal på Stor side tilbringer tilstrekkelig tid sammen med barna på Liten side før overgang til Stor side.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Våre rutiner for samarbeid med skolene:

- [KBU-SKO sammenheng og samarbeid i overgangen fra barnehage til skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO plan for pedagogisk samarbeid og kompetanseoverføring - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO - Informasjon om skolestarteren \(skjema\) - Compilo \(ksx.no\)](#)

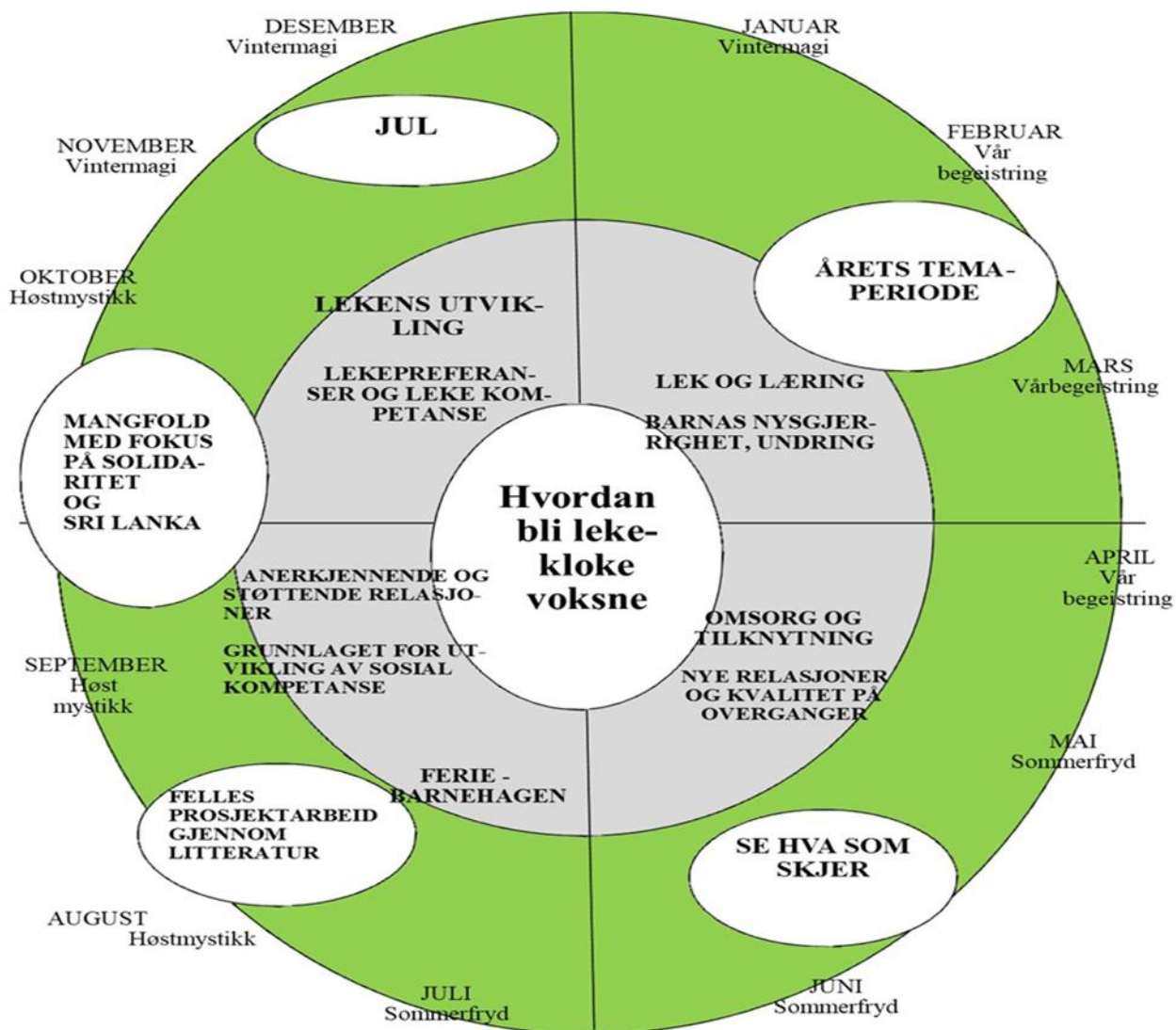
Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et årshjul som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har egen plan for tilbudet til skolestarterne, som foreldrene får utdelt.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt.

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

Aktivitetskalender Viktige datoer og merkedager

MÅNED	TEMA	VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER
August September	Tilvenning Oppstartprosjekt Forteldresamtaler for nye barn	Planleggingsdag: 14 og 15 august 2025
Oktober	FN-dagen 24.10.25 Foreldremøte Mangfolds arbeid, Høstmystikk	Foreldremøte: Satsningsområder
November	Idemyldring til hovedprosjektet Foreldresamtaler Høstmystikk	
Desember	Juletradisjoner Lysfest/Lucia 13. des Grøtdag (vi kler oss i rødt) Vintermagi	
Januar	Workshop Handlingsplan for prosjektet Vintermagi	Planleggingsdag: 2 januar 2026 Workshop: 29. januar
Februar	Prosjektarbeid Vintermagi Samefolkets nasjonaldag 6. februar	
Mars/april	Hvis behov: Foreldremøte - temabasert Påske Dugnad Vårbegeistring	Planleggingsdag: 7. april Foreldremøte vår: Tema Dugnad:
Mai	Svømming for skolegruppa Foreldresamtaler Vårbegeistring 17.mai markering	Planleggingsdag: 17 mai markering: 15 mai
Juni	Sommerfryd Sommerfest Sommeravslutning for 5 åringene Sykkeldager i juni	Planleggingsdag
Juli	Sommerfryd Ferie. 3 uker sommerstengt. Påmelding for uke 27 og 31.	Sommerstengt: Uke 28, 29 og 30

LYS GRÅ SIRKEL = FOR PERSONALET
GRØNN SIRKEL = FOR BARNA
HVITE SIRKLER = FOKUSOMRÅDER

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Kristin Hove-Ødegård

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den – 10.06.25

